

TER BESLISSING

Aan

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Strategie, Recht & Beleid Toeslagen

Inlichtingen

Persoonsgegevens

Auteur

Persoonsgegevens

nota

Oplegnota tekenversie Kamerbrief versnelling invorderingsstrategie

Datum
26 april 2024

Notanummer
2024-0000243850

- Bijlagen**
1. Kamerbrief versnelling imp
 2. Overzicht stand van zaken
 3. Overzicht stand van zaken

Aanleiding

In het commissiedebat Belastingdienst van 15 februari jl. heeft u (stas FB) aangegeven het proces rondom de implementatie van de herijking van de invorderingsstrategie Belastingdienst te versnellen en dat het uw voorkeur heeft de Tweede Kamer hierover in april of mei te informeren. Daaropvolgend is een nota en concept Kamerbrief met u beiden gedeeld. Woensdag 24 april jl. is de Kamerbrief besproken met stas TD. Op basis daarvan zijn in de Kamerbrief enkele wijzigingen doorgevoerd.

2024-24

Beslispunten

- Gaat u beiden akkoord met de nieuwe versie van de Kamerbrief over de versnelde implementatie van vijf verbetermaatregelen uit de invorderingsstrategie Belastingdienst, waarbij Dienst Toeslagen aanhaakt bij de versnelling bij de twee verbetermaatregelen die Dienst Toeslagen raken? Zo ja, dan verzoeken wij u beiden de brief (bijlage 2) te ondertekenen.
- Gaat u beiden akkoord om de overzichten van de stand van zaken mee te sturen naar de Kamer (bijlage 3 en 4)?
- Gaat u beiden akkoord met openbaarmaking van de onderliggende nota conform de beleidslijn Actieve Openbaarmaking? Omliggende delen worden onzichtbaar gemaakt voor verzending.

ja
ja

Kernpunten

- In bijlage 1 zijn de wijzigingen ten opzichte van de vorige versie gemarkeerd. In bijlage 2 is de nieuwe tekenversie van de Kamerbrief toegevoegd
- In bijlage 3 en 4 zijn overzichten van de status van de verbetermaatregelen uit de strategieën opgenomen.
- We zullen u (stas TD) mondeling verder informeren over de IV-dagen van Dienst Toeslagen en de beleidsmatige uitwerking van verbetermaatregelen omtrent geen regeling bij fraude zal worden geprioriteerd.

PKH

Communicatie

Uw woordvoerders zijn betrokken bij de Kamerbrief.

Politiek/bestuurlijke context

- In het commissiedebat Belastingdienst van 15 februari jl. heeft u (stas FB) aangegeven het proces rondom de implementatie van de herijking van de invorderingsstrategie Belastingdienst te versnellen en dat het uw voorkeur heeft de Tweede Kamer hierover in april of mei te informeren.
- Er is aandacht geweest voor de invordering van de Belastingdienst in het commissiedebat Belastingdienst, met name waar het gaat om de invordering van de coronabelastingsschulden en het capaciteitstekort.
- U (stas TD) heeft in het commissiedebat van 17 april jl. toegezegd een overzicht te geven van waar we staan met de invorderingsstrategie in de volgende stand-van-zakenbrief.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Handwritten signature: A. 12.04.2024

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Concerndirectie Uitvoering-
en handhavingsbeleid

Persoonsgegevens

Auteur

Persoonsgegevens

nota

Versnelling implementatie invorderingsstrategie
Belastingdienst

Datum

25 maart 2024

Notanummer

2024-0000214883

Bijlagen

1. Concept Kamerbrief
2. Overzicht maatregelen invorderingsstrategie BD
3. Rapport Evaluatie
4. Onafhankelijk oordeel

Aanleiding

In het commissiedebat Belastingdienst van 15 februari jl. heeft u (stas FB) aangegeven het proces rondom de implementatie van de herijking van de invorderingsstrategie Belastingdienst te versnellen en dat het uw voorkeur heeft de Tweede Kamer hierover in april of mei te informeren. De afgelopen weken heeft de Belastingdienst onderzocht welke maatregelen nog in 2024 kunnen worden gerealiseerd. In deze nota wordt u beiden geïnformeerd over de versnelling van de implementatie van vijf voorgestelde maatregelen uit de invorderingsstrategie en leggen we u een eerste leesversie van de Kamerbrief voor.

Beslispunten

1. Gaat u beiden akkoord met de verzending van de Kamerbrief over de versnelde implementatie van vijf verbetermaatregelen uit de invorderingsstrategie Belastingdienst, waarbij Dienst Toeslagen aanhaakt bij de versnelling bij de twee verbetermaatregelen die Dienst Toeslagen raken (nummer 2 en 5)? Graag ontvangen we uw opmerkingen bij de brief, zodat deze verwerkt kunnen worden in de tekenversie.
2. Bent u akkoord met het informeren en het aanbieden van het eindrapport van de evaluatie van het inningsproces Belastingdienst (bijlage 3) en het oordeel van de onafhankelijke deskundige (bijlage 4) aan de Tweede Kamer middels deze Kamerbrief?
3. Gaat u beiden akkoord met openbaarmaking van de onderliggende nota conform de beleidslijn Actieve Openbaarmaking? Omliggende delen worden onzichtbaar gemaakt voor verzending.

Kernpunten

- Met deze brief informeert u de Kamer over de versnelling van vijf verbetermaatregelen uit de invorderingsstrategie. De planning is erop gericht om deze brief in mei aan de Kamer te verzenden, zodat daarmee uw (stas FB) toezegging gestalte wordt gedaan. Er wordt bij de brief ook een bijlage meegestuurd, die inzicht geeft in de status van de verbetermaatregelen. Hier wordt op dit moment nog aan gewerkt.
- Het voorstel is dat u de brief beiden ondertekent.
- U, stas TD, komt met deze brief ook tegemoet aan uw toezegging in de Kamerbrief van 4 februari jl. om de Kamer voor de zomer opnieuw te informeren. U heeft in het commissiedebat van 17 april jl. toegezegd een overzicht te geven van waar we staan met de invorderingsstrategie in de

volgende stand-van-zakenbrief. Het voorstel is om in de Kamerbrief over de versnelling een kort overzicht te geven van waar we staan met de invorderingsstrategie, en in de stand-van-zakenbrief Toeslagen daarnaar te verwijzen. In oktober volgt dan de stand-van-zakenbrief over de invorderingsstrategieën.

- Wij stellen voor om met deze Kamerbrief tegelijkertijd het eindrapport van de evaluatie van het inningsproces Belastingdienst aan de Kamer te verzenden (zie toelichting).
- In de toelichting bij deze nota informeren wij u daarnaast over de stand van zaken van de gesprekken met de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).

Versnelling maatregelen invorderingsstrategie

- Binnen de invorderingsstrategie Belastingdienst zijn in totaal 31 maatregelen geïdentificeerd (zie bijlage 2):
 - 5 maatregelen die op de korte termijn, op uiterlijk 1 januari 2025, gerealiseerd kunnen worden;
 - 4 maatregelen die al geheel of gedeeltelijk zijn gerealiseerd;
 - 10 maatregelen die op de (middel)lange termijn, na 1 januari 2025, gerealiseerd kunnen worden;
 - 6 maatregelen die genoemd zijn in de strategie maar interdepartementaal worden uitgewerkt;
 - 6 maatregelen die zijn onderzocht/geanalyseerd, waarna is geconcludeerd dat op dit moment geen aanpassingen nodig/mogelijk zijn.
- Er zijn vijf maatregelen waarvan het reëel is dat versnelling kan plaatsvinden waardoor ze uiterlijk 1 januari 2025 kunnen worden geïmplementeerd.
 1. Uitbreiden kosteloze betalingsherinnering;
 2. De tekst op de herinnering en de aanmaning aanpassen en handelingsperspectief opnemen;
 3. Kwijtschelding verlenen voor MRB. Deze maatregel is eind 2023 gepubliceerd met inwerkingtredingsdatum 1 januari 2025 en is in die zin al een genomen versnellingsmaatregel;
 4. Vrijstelling voor particulieren van het niet-bovenmatige deel van een pensioenvoorziening;
 5. Een aanvullende betalingsregeling van maximaal vijf jaar voor het bedrag van de (over)waarde van het illiquide vermogen in gevallen waarbij het uitwinnen van het vermogen voor de burger onredelijk bezwarend is.
- Maatregelen 2 en 5 zijn voor Dienst Toeslagen van belang. Hier willen we graag gelijk optrekken. De overige maatregelen zijn processen die alleen de Belastingdienst kent of processen die al in het toeslagenproces zijn opgenomen.
- Voor zowel deze vijf als de overige maatregelen uit de invorderingsstrategie Belastingdienst gelden de volgende randvoorwaarden en aandachtspunten bij (versnelde) realisatie:
 - De versnelling mag niet ten koste gaan van de modernisering van de ICT-systemen (bijvoorbeeld transitie inningslandschap fase 1).
 - Deze maatregelen worden geprioriteerd in MJP-termen naar 'Essentieel project'. Op basis van de huidige kennis is geoordeeld dat deze versnelling weinig tot geen impact heeft op de essentiële projecten van de keten Inning en Betalingsverkeer en dat de modernisering van de systemen van de Belastingdienst niet in gevaar wordt gebracht. Wel is de consequentie van de versnelling dat er minder ruimte is om in de loop van 2024 nieuwe

Wat is
sinds
voor IV
toeslagen?

prioriteiten te stellen c.g. projecten als essentieel te bestempelen en deze in 2024 te implementeren of daarmee te starten.

- o Als er knelpunten ontstaan tussen essentiële projecten worden deze ter besluitvorming voorgelegd (via ketenmanagers, adviescommissie, Bestuursteam BD aan driehoek en waar nodig aan u staatssecretaris).
- o Het inpassen van deze maatregelen in de IV kent raakvlakken met andere ketens. Daarbij kunnen verdringingsknelpunten optreden.
- De vijf maatregelen zijn voor de keten I&B uitvoerbaar en inpasbaar in de IV-planning. De IV-realisatie kan vanaf Q3 starten. Voor maatregel 2 geldt een voorbehoud. Hiervoor is nog niet met zekerheid vast te stellen of dit inpasbaar is en realiseerbaar per 1 januari 2025. Hierover vindt afstemming plaats met de raakvlakketens waarmee afhankelijkheden zijn en waar verdringingseffecten kunnen optreden die nu nog niet zijn te voorzien.
- De impact van deze maatregelen op de business is beperkt. De IV-kosten binnen de keten I&B van deze vijf maatregelen bedragen circa 175-200 IV-dagen.
- Vier maatregelen die genoemd zijn in de Invorderingsstrategie Belastingdienst worden al geheel of gedeeltelijk uitgevoerd. Een overzicht van deze maatregelen is in de toelichting opgenomen.
- Dienst Toeslagen zet de ingezette implementatie van de invorderingsstrategie voort. Voor zes maatregelen, waarvan de beleidsrichting eerder met u, stas TD, is afgestemd, wordt per maatregel samen met ketenpartners een plan van aanpak gemaakt voor de daadwerkelijke implementatie. De overige afgestemde maatregelen zitten in de afrondende fase en zullen zo snel mogelijk richting de implementatiefase gaan. Afhankelijk van de vrijgekomen capaciteit worden de volgende maatregelen opgepakt:
 - o Onderzoek naar de proportionele kosten in de dwanginvordering;
 - o Berekeningswijze van de betalingscapaciteit evalueren en waar nodig herzien. Dit wordt opgepakt onder Clustering Rijksincasso (CRI);
 - o Geen recht op de standaard betalingsregeling in geval van fraude;
 - o Geen recht op buiten invordering laten.

Toelichting

Maatregelen 1 en 2: Kosteloze betalingsherinnering en aanpassen tekst op herinnering en aanmaning

- Van de vijf maatregelen die op korte termijn zijn te implementeren, hebben deze maatregelen de grootste klantwaarde.
- Maatregel 1 heeft tot gevolg dat mensen eerder in het proces contact opnemen met de Belastingdienst en uitstel aanvragen. Het is de verwachting dat er minder bezwaarschriften worden ingediend tegen de rente/kosten van de betalingsregeling. Dit proces is voor Dienst Toeslagen al ingeregeld.
- Door maatregel 2 worden mensen vooraf geïnformeerd over de kosten van aanmaning en dwangbevel. Er worden nu veel telefoontjes ontvangen van mensen die schrikken van de hoogte van de kosten. Door maatregel 2 kan er een afname van het aantal contactmomenten bij de Belastingtelefoon plaatsvinden.
- Realisatie voor beide maatregelen kan vanaf Q3 2024 plaatsvinden. Als gevolg van de raakvlakken met andere ketens wordt onderzocht of de realisatie kan samengaan met de IV-aanpassingen voor het project Begrijpelijke Brieven Belastingdienst of de Wet modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer.
- Deze maatregelen worden gelabeld als essentieel project en opgenomen in de lijst met andere prioriteiten.

- De IV-aanpassingen voor de keten I&B kosten 100-125 IV-dagen. De IV-dagen in andere ketens zullen nog in kaart worden gebracht.
- De impact op CAP, MKB en GO is beperkt. De impact op KI&S is voor verbetermaatregel 2 groot.
- Maatregel 1 is niet voor Dienst Toeslagen van toepassing, aangezien Dienst Toeslagen dit proces al kent. Maatregel 2 wordt ook voor Dienst Toeslagen gerealiseerd.

Maatregel 3: Kwijtschelding MRB

- De aanpassing van regelgeving is eind 2023 gepubliceerd. Hierin is aangegeven dat de inwerkingtredingsdatum 1 januari 2025 is.
- De implementatie is opgenomen in de jaarkalender, waarmee de implementatie tijdig afgerond zal zijn.
- Uit de uitvoeringstoets blijkt dat de totale IV-kosten 75 IV dagen bedragen.
- De impact op CAP is beperkt (2,9 fte incidenteel en 1,4 fte structureel). De impact op MKB, KI&S en GO is beperkt.
- Deze maatregel heeft geen afhankelijkheid met Dienst Toeslagen.

Maatregel 4: Vrijstelling niet-bovenmatig pensioenvoorziening

- Deze maatregel kan worden gerealiseerd door de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (URIW 1990) te wijzigen per 1 juli 2024.
- Als aangesloten wordt bij het reguliere proces, dan is er geen IV-impact voor de keten I&B.
- De IV-impact voor andere ketens moet in kaart worden gebracht.
- De impact op CAP, MKB, KI&S en GO is beperkt.
- Deze maatregel heeft geen afhankelijkheid met Dienst Toeslagen.

Maatregel 5: Betalingsregeling bij illiquide vermogen

- De Belastingdienst heeft een aanvullende betalingsregeling van maximaal vijf jaar uitgewerkt die alleen wordt toegekend als er sprake is van een 'onredelijk bezwarende' situatie voor de betrokkene bij het te gelden maken van het vermogen.
- Deze maatregel wordt ook uitgewerkt door Dienst Toeslagen. Dienst Toeslagen werkt (als mogelijke stip op de horizon) een aanvullende betalingsregeling met een onbeperkte duur uit voor alle type vermogensbestanddelen (met uitzondering van geld, spaar- en beleggingsproducten en waardepapieren).
- Vanwege de uitvoerbaarheid is het aan te bevelen om Dienst Toeslagen te laten aansluiten bij de (beperkttere) verbetermaatregel van de Belastingdienst. Er wordt afgestemd of deze verbetermaatregel in gezamenlijkheid kan worden opgepakt of dat de uitwerking separaat gaat lopen.
- Om deze maatregel ook van toepassing te laten zijn voor toeslagen is een wijziging van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen nodig. We gaan ons inspannen om dit te regelen en implementatie per 1 januari 2025 mogelijk te maken.
- Als aangesloten wordt bij de reguliere betalingsregeling dan is er geen IV-impact voor de keten I&B.
- De IV-impact voor andere ketens moet in kaart worden gebracht.
- Het is de inschatting dat de impact klein zal zijn voor CAP, maar afhankelijk van aantallen, kan de impact hoger worden. De impact op KI&S is redelijk groot. De impact op MKB en GO is beperkt.

Budgettaire effecten en uitvoeringskosten

- De budgettaire effecten op de belastingontvangsten zijn minimaal.
- De uitvoeringskosten die voortvloeien uit het implementeren van de vijf maatregelen in deze notitie zijn beperkt en passen binnen de huidige kaders van artikel 1 van de Financiënbegroting.

Maatregelen die al geheel/gedeeltelijk worden uitgevoerd

Vier maatregelen uit de Invorderingsstrategie Belastingdienst worden al geheel of gedeeltelijk uitgevoerd:

- Stella-team: het verder optimaliseren van het Stella-team zodat burgers met urgente en complexe problematiek sneller geholpen kunnen worden.
- Inzicht in schuldenpositie via een online portaal ('Overzicht betalen en ontvangen') waar burgers met hun DigiD toegang tot hebben. De toeslagenvorderingen zijn sinds april 2023 in het overzicht opgenomen.
- De pilot Vroegsignalering op twee MKB-locaties met als doel het vroegtijdig kunnen onderkennen van (financiële) problemen bij natuurlijke personen en hen de helpende hand bieden.
- Samenwerking op een aantal verschillende trajecten, zoals de Nederlandse Schuldhulprouwe/Geldfit (NSR) schuldenknooppunt. Hieraan neemt ook Dienst Toeslagen deel, maar dit is voor Dienst Toeslagen een separaat traject, los van de invorderingsstrategie.

Toelichting evaluatie inningsproces Belastingdienst

- Zoals toegezegd op de Strategische Evaluatie Agenda (SEA) van het Ministerie van Financiën is een beleidsevaluatie uitgevoerd van het inningsproces van de Belastingdienst, met als hoofdvraag: in hoeverre is de inning bij belastingsschuldigen door de Belastingdienst doeltreffend, doelmatig en passend? Dienst Toeslagen bekijkt wat passende evaluatiemomenten zijn en of gezien de ontvlechting andere evaluatiemogelijkheden passender zijn.
- De evaluatie richt zich op het reguliere inningsproces gericht op belastingplichtige burgers en bedrijven en toeslaggerechtigden.¹
- De evaluatie is afgerond en voorzien van een oordeel door een extern onafhankelijk deskundige.²
- De vorige Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE, 2018) schreef voor dat de rapportage over een beleidsdoorlichting voorzien van een kabinetsreactie naar de Tweede Kamer werd gestuurd. Alhoewel de nieuwe RPE (2022) deze verplichting niet meer kent voor afzonderlijke evaluaties, adviseren wij omwille van openheid en transparantie de eindrapportage en het oordeel van de onafhankelijke deskundige aan te bieden aan de Tweede Kamer.³
- Hieronder zijn de belangrijkste bevindingen van de onderzoekers opgenomen.
 - Doeltreffendheid: De onderzoekers concluderen op basis van de hoge mate van compliantie dat het massale inningsproces als geheel doeltreffend is, ongeveer 98% van de totale belastingsschuld wordt op tijd betaald.

¹ De evaluatie richt zich niet op de evaluatie van de inningsgerelateerde coronamaatregelen. Ook de consequenties van registratie in de Fraude Signaleringsvoorziening (FSV) voor de (toegang tot) schuldsanering (minnelijke schuldsanering natuurlijke personen (MSNP)) vallen buiten dit onderzoek.

² Voor deze evaluatie is een opdracht verstrekt aan Andersson Elffers Felix (AEF) en Stichting Economisch Onderzoek (SEO). Prof. Dr. Nadja Jungmann van de Universiteit van Amsterdam heeft als extern onafhankelijk deskundige een oordeel over het onderzoek op schrift gesteld.

³ De RPE (2022) schrijft voor dat een synthese van al de op de SEA geagendeerde beleidsevaluaties als (zogenamde) periodieke rapportage met de Tweede Kamer wordt gedeeld. In 2029 zal een periodieke rapportage over de uitvoering en handhaving door de Belastingdienst aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

uitkeg
Innen en betalen toeslagen

- o Doelmatigheid: De onderzoekers hebben geen beeld kunnen vormen van de doelmatigheid van het inningsproces op basis van de beschikbare databronnen. Het beeld dat uit de interviews naar voren komt, is dat doelmatigheidsverbeteringen vooral gezocht moeten worden in het stadium van het inningsproces voor de dwanginvordering (effectieve herinneringen en aanmaningen, toegankelijke manieren van aanvragen van uitstel of kwijtschelding, adequate communicatie en contactmogelijkheden), terwijl in het stadium van dwanginvordering zicht op de algehele schuldenpositie en afstemming met andere schuldeisers belangrijk is.
- o Passendheid: Ook hebben de onderzoekers geen beeld kunnen vormen van de passendheid op basis van de beschikbare databronnen. Uit gesprekken komt naar voren dat er intern veel aandacht is voor passendheid en dat er diverse beleidsinitiatieven zijn op dat terrein.

Stand van zaken gesprekken KBvG

- Op 13 februari jl. heeft de voorzitter van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) het aanbod gedaan om de Belastingdienst te ondersteunen bij de invordering van openstaande (corona)belastingsschulden.
- Op 15 februari jl. heeft het Algemeen Dagblad (AD) een artikel gepubliceerd met betrekking tot het aanbod van de KBvG en de reactie van de Belastingdienst hierop.
- U, stas FB, heeft naar aanleiding van de nota over het verantwoordingsonderzoek AR gevraagd naar de stand van zaken.
- Verschillende externe partijen hebben zich bij de Belastingdienst gemeld om een bijdrage te leveren aan de invorderingscapaciteit van de Belastingdienst. Met de KBvG heeft een eerste verkennend gesprek plaatsgevonden dat in mei 2024 een vervolg krijgt.
- In het verlengde daarvan verkent de Belastingdienst ook andere mogelijkheden om de invorderingscapaciteit te vergroten. Bij het afwegen van de mogelijkheden worden verschillende aspecten meegewogen, waaronder de precieze behoefte aan capaciteit (het capaciteitstekort ziet niet op de inzet van deurwaarders, maar op andere invorderingswerkzaamheden), juridische aspecten en dataveiligheid.
- U, stas FB, wordt in een separate nota geïnformeerd over mogelijkheden om de invorderingscapaciteit te vergroten, inclusief de uitkomst van de gesprekken met de KBvG. U ontvangt deze nota eind mei.

Communicatie

Uw woordvoerders zijn betrokken bij de Kamerbrief.

Politiek/bestuurlijke context

- In het commissiedebat Belastingdienst van 15 februari jl. heeft u (stas FB) aangegeven het proces rondom de implementatie van de herijking van de invorderingsstrategie Belastingdienst te versnellen en dat het uw voorkeur heeft de Tweede Kamer hierover in april of in mei te informeren (uit het verslag commissiedebat Belastingdienst).
- Er is aandacht geweest voor de invordering van de Belastingdienst in het commissiedebat Belastingdienst, met name waar het gaat om de invordering van de coronabelastingsschulden en het capaciteitstekort.

- U (stas TD) heeft in het commissiedebat van 17 april jl. toegezegd een overzicht te geven van waar we staan met de invorderingsstrategie in de volgende stand-van-zakenbrief.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.